

Sygn. akt IV U 2018/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2019 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Anna Guniewska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Stanisława Bosek

po rozpoznaniu w dniu 13 maja 2019 r.

sprawy **R. M.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o rekompensatę

na skutek odwołania R. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 13 grudnia 2018 r. znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje R. M. prawo do rekompensaty

Sygn. akt IV U 2018/18

UZASADNIENIE

Wyroku z dnia 13 maja 2019r.

Decyzją z dnia 13.12.2018r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił wnioskodawcy R. M. prawa do rekompensaty.

Zdaniem ZUS wnioskodawca nie udowodnił 15 lat stażu pracy w warunkach szczególnych a jedynie 14 lat 10 miesięcy i 6 dni.

Od tej decyzji odwołanie wniósł R. M. domagając się jej zmiany.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. Organ rentowy wskazał, iż wyłączeniu z okresu - stażu pracy w warunkach szczególnych podlegały okresy pobierania przez wnioskodawcę zasiłku chorobowego. Ustalił, iż łącznie wynoszą one 2 miesiące i 24 dni.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca R. M. urodził się (...)

Był zatrudniony w warunkach szczególnych w okresach: od 10.07.1976 r. do 31.07.1990 r. w (...) S.A., od 1.06.1995 r. do 30.11.1995 r. i od 10.06.1996 r. do 15.12.1996 r. w Miejskim Przedsiębiorstwie (...) w R..

Przebywał także na zasiłkach chorobowych w okresach: 26.09.1995 r. – 19.10.1995r., 17.11.1995 r. – 30.11.1995 r., 5.08.1996 r. - 10.08.1996 r., 12.08.1996 r. - 17.08.1996 r., 2.09.1996 r. – 7.09.1996 r., 9.09.1996 r. – 30.09.1996 r., 9.12.1996 – 14.12.1996 r.

(dowód: akta organu rentowego k- 14, 16, 17)

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne.

Art. 32 ust. 1 a pkt 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS, który organ rentowy przyjął za podstawę swojego twierdzenia stanowi, iż przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991 r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Odwołując się do utrwalonego już na tym tle orzecznictwa wskazać potrzeba, że w wyroku z dnia 23 kwietnia 2010 r. II UK 313/09 OSNP 2011/19-20/260 Sąd Najwyższy stwierdził, iż „osiągnięcie do dnia 1 stycznia 1999 r. okresu pracy w szczególnych warunkach, o którym mowa w art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego według zasad wynikających z art. 32 ust. 1a pkt 1 tej ustawy, obowiązujących od dnia 1 lipca 2004 r.”

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 13 grudnia 2017 r. III AUa 456/17 lex nr 2425594 analizując sytuację zbliżoną do tej, która występuje w niniejszej sprawie, zważył, iż „ art. 184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS ustanawia odrębną, niż wymieniona w art. 32 tej ustawy, kategorię ubezpieczonych i znajduje zastosowanie do innych stanów faktycznych niż określone w art. 32 ust. 1 i art. 46 ust. 1 ustawy, albowiem art. 184 ust. 1 nie odsyła w zakresie warunków nabycia przez zatrudnionego w szczególnych warunkach prawa do wcześniejszej emerytury do art. 32, lecz ustanawia własne przesłanki nabycia tego prawa. Skutkiem odesłania do przepisów dotychczasowych, zawartego w art. 184 ust. 1 pkt 1, jest stosowanie wprost przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., dlatego (...) nie znajduje zastosowania przepis art. 32 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązujący od dnia 1 lipca 2004 r. Skoro przepis art. 184 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odsyła do art. 32 ustawy jedynie w zakresie przewidzianego w nim wieku emerytalnego, to przepis art. 32 ust. 1a nie ma zastosowania do ubezpieczonych ubiegających się o przyznanie wcześniejszej emerytury na podstawie przepisu przejściowego, jakim jest art. 184. (...) powołując się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2010 r. II UK 313/09 (OSNP 2011/19-20/260) wskazał, że osiągnięcie do 1 stycznia 1999 r. okresu pracy w szczególnych warunkach, o którym mowa w art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego według zasad wynikających z art. 32 ust. 1a pkt 1 tej ustawy, obowiązujących od 1 lipca 2004 r., gdyż wymaga tego zasada ochrony ekspektatywy prawa do emerytury”.

Wskazać należy, że przepis art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w brzmieniu obowiązującym na dzień 1 stycznia 1999 r. nie zawierał ust. 1a pkt 1, który został dodany dopiero z dniem 1 lipca 2004 r. Z uwagi na powyższe nie ma podstaw do zastosowania tego przepisu do okresów pobierania zasiłku chorobowego w czasie zatrudnienia w szczególnych warunkach przypadających od 14 listopada 1991 r. do 31 grudnia 1998 r. Powyższe stanowisko potwierdził również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 lipca 2011 r., wydanym w sprawie o sygn. I UK 12/11 lex nr 989126, w którym wskazał, że wykazanie w dniu 1 stycznia 1999 r. określonego w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego, według zasad wynikających z art. 32 ust. 1a pkt 1 tej ustawy obowiązujących po dniu 1 lipca 2004 r. Sąd Najwyższy wskazał, że w art. 184 ustawodawca utrwalił sytuację osób, które w dniu wejścia w życie ustawy wypełniły warunki stażu szczególnego i ogólnego i zadeklarował

ich przyszłe prawo do emerytury w wieku wcześniejszym. Wobec tego przewidziana w ustawie ekspektatywa prawa do emerytury nie mogła wygasnąć na skutek nowej regulacji ustalania stażu zatrudnienia. Gwarancji przyszłego prawa do emerytury złożonej wobec osób, o których mowa w art. 184 ww. ustawy, ustawodawca nie mógł już naruszyć przez ustalenie innego sposobu wyliczenia ich stażu ubezpieczenia. Pogląd ten wzmacnia ponadto treść art. 32 ust. 4 tej ustawy, odsyłająca w zakresie warunków emerytalnych do przepisów dotychczasowych (obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1999 r.). Podobne stanowisko zajął SN m.in. w wyroku z dnia 21 maja 2009 r. (II UK 370/08, OSNP 2011/1-2/20, LEX nr 509021) i w wyroku z dnia 7 lutego 2006 r. (I UK 154/05, LEX nr 272581). Sąd Okręgowy podziela w całości poglądy zawarte w powyższych orzeczeniach i ich uzasadnieniach.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, że przypadające od 14 listopada 1991 r. do 31 grudnia 1998 r. okresy pobierania przez R. M. zasiłku chorobowego w czasie zatrudnienia w szczególnych warunkach **należało uwzględnić do stażu pracy w szczególnych** warunkach. Tym samym stanowisko ZUS zajęte w niniejszej sprawie należało uznać za chybione.

Niekwestionowany jest staż pracy w/w w warunkach szczególnych w wymiarze 14 lat 10 miesięcy i 6 dni. Uwzględnienie okresów zasiłków w wymiarze 2 miesięcy i 24 dni łącznie, pozwala na stwierdzenie, że wnioskodawca legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999 r. – ponad 15 letnim stażem pracy w warunkach szczególnych.

Niespornym jest, że wnioskodawca prawo do emerytury nabył w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego. Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1924) wprowadziła rekompensaty dla osób, które pracowały co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze a jednak nie nabyły z tego tytułu prawa do wcześniejszej emerytury. Rekompensata przyznawana jest w formie dodatku do kapitału początkowego, a zasady jej ustalania określa art. 22 ustawy.

Wnioskodawca wykazał, iż przed 1 stycznia 2009 r. stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał pracę w warunkach szczególnych. Sporny czas przekracza znacznie wymagane przepisami 15 lat. Tym samym należało uznać, iż przesłanka stażu pracy w szczególnych warunkach została przez wnioskodawcę wykazana.

Powyższe uzasadnia przyznanie R. M. zwiększenia świadczenia w formie rekompensaty.

Skutkiem uprzedniego konieczna stała się zmiana po myśl art. 477¹⁴ § 2 kpc stanowiska ZUS wyrażonego w zaskarżonej decyzji i przyznanie wnioskodawcy prawa do rekompensaty.